

Barbora Trnková

Když hvězdy nezáří...

Kategorie C

Septima

18 let

Gymnázium prof. Jana Patočky, Jindřišská 36, Praha 1, 110 00

Mgr. Veronika Sivková, 739 584 200, veronika.sivkova@gpjp.cz

KDYŽ HVĚZDY NEZÁŘÍ...

Chci víc, přiznávám. Od života, drahokamu, který mi byl vložen do nejistých a rozklepaných dlaní, kdysi dávno, když jsem se s křikem vydrala na tento svět a poprvé dovolila svým maličkým plicím nadechnout se. Má růžová zkrabacená tvářička se hlasitě dožadovala pozornosti a domáhala se svého místa zde na Zemi. Tak jsem tady, křičela. Světe, slyšíš?

Je pozoruhodné, s jakou samozřejmostí dochází každý den ke zrodu zázraku, jenž již odedávna nazýváme životem. Složitý proces, k jehož uskutečnění člověk, jeho tělo i duše, zrají dlouhá léta, se smrskne do pár desítek minut či hodin a – BUM! – malý Velký třesk zplodí hvězdu. Hvězdu, která by měla mít všechny předpoklady zazářit na obzoru historie a svou životní dráhu zaznamenat stříbrnou linkou na nekonečném nebi života.

Když v noci upřu svůj zrak na temnou oblohu, moje hvězda tam svítí. Zatím jen slabě, občas problikne, chvílemi se téměř vytrácí a potácí se na hranici viditelnosti, ale nikdy nezmizí. Přesto chci víc. Chci, aby oslňovala, aby svou září ukazovala cestu ztraceným duším a aby něco znamenala. A ačkoliv to nebude jednoduché, vím, že moje hvězdička má šanci, potenciál se rozsvítit v oslepující hvězdu – a to jen díky jedné věci. Věci, kterou osud rozdává a stejně nepředvídatelně i bere. A tou je svoboda.

Jen málo z nás si v honu za vlastním úspěchem, za podněty, které rozzáří jeho hvězdu jasněji, uvědomuje, že existují i tací, jejichž hvězdy na nebesích sice mají své místo, život však nebyl tak štědrý, aby jim poskytl dostatek svobody a prostoru zazářit. Jistě, obloha už tak za některých nocí plane stříbrným ohněm supernov, ale to neznamená, že každý člověk je součástí tohoto světelného představení.

Stačí se jen podívat trochu pozorněji, nahlédnout za zářící a vyumělkovanou oponu hvězd nás všech, kteří v rukou třímáme obrovské privilegium svobody, a uvidíme prázdná temná zákoutí těch, kterým byla tato základní potřeba upřena.

Zrovna tam, vedle té mé, je bezútěšná skulinka, odkud se ozývá tichý pláč. Jestli se nebojíte a jste ochotni provázet mě oblohou do míst, před nimiž zavíráme oči a jejichž bezmocnou temnotu raději přebíjíme svitem našich hvězd, pojd'te se mnou. Zvu vás, svobodné lidské bytosti, na cestu utlačených a porobených, těch, jejichž hvězda se bez naší pomoci nikdy nerozsvítí...

Ten pláč patří jedné holčičce, s vlasy černými jako uhlí a očima ostřejšíma než ta nejlépe nabroušená čepel nože. Přesto se jí snaží její zrak zkalit. Zakrýt ho červenou rouškou totalitní ideologie *čučche*, zaslepit ho vynucovanou oddaností režimu. *Čadžu* – nezávislá politika, *čarip* – ekonomická soběstačnost, *čawi* – sebeobrana ve vojenské politice. Hlavou jí probíhají tři základní principy severokorejské politiky, které den co den slýchává během 90 minut věnovaných jejich drahému vůdci, samotnému Kim Čong-unovi. Nerozumí jim, nechápe nadšení odrážející se v očích jejich spolužáků, onen manický zápal pro vůdcovu rodinu. Proč by měla milovat a uctívat toho, který z ní samotné udělal sirotka a uvrhnul ji do chudoby korejských ulic? Proč, ptá se dívka, zatímco jí slzy kanou na tváře a smáčejí rudý šátek školní uniformy.

Proč, ptám se já, zatímco se vzdaluji od její ztemnělé hvězdy, jejíž jedinou nadějí je plamínek, který jí pouze jeden z nás svobodných může darovat. Proč zrovna ona? Jakou zvrácenou kratochvílí osudu se stane, že nadějná dívka, ne odlišná od milionu dalších, se nedostane svobody?

Prosím, ještě mě neopouštějte. Vidíte onen prázdný prostor vedle té obrovské, krásné, oslnivě zářící hvězdy? Pojdme spolu prozkoumat vzdálené končiny temnoty.

Ach, ano. Další smutný osud, vězeň vlastního těla. Či snad myslí? Kráčí varšavskými ulicemi, obklopen davy spěchajících, netečně do sebe vrážejících Poláků. Hlavou mu víří chmurné myšlenky, ačkoliv vždy to tak nebyvalo. V dětství, poté co si uvědomil, co znamená pocit, jenž mu vybarvil mysl všemi barvami duhy a obdařil ho citem ozývajícím se zvukným hlasem v přítomnosti ostatních chlapců, byl šťastný. Co na tom, že více než sousedovic Ewa mu jeho srdce dokázala rozbušit přítomnost spolužáka Klaudiusze.

S přibývajícím věkem a zkušenostmi však začal zjišťovat, že ho polská společnost svazuje pouty katolické víry a tradic. Dusil v sobě svou podstatu, přirozenost postupně začal nahrazovat homofobní diktát církve a časem spoutal jeho tělo a uzurpoval si svobodu jeho mysli. Záře mladíkovy hvězdy se ztlumila tváří v tvář neúprosným zvyklostem a jeho svobodu unesly mohutné vody řeky Visly. Jeho hvězda zhasla docela.

Možná se ptáte, proč jsem vás vzala na tuto hrůznou odyseu noční oblohou, ve stopách vyhaslých hvězd či těch, jejichž světla ani neměla šanci zazářit.

Chci totiž víc. Chci více svobody pro mě, pro malou korejskou dívku i homosexuálního polského mladíka. Ačkoliv jsou bezejmenní, jejich příběhy rezonují celým světem a otřásají elementárními principy lidství a podstatou svobody, tak, jak ji předestírá Základní listina práv a svobod. Právě tyto osudy jsou neodpuštělnými příklady bezpráví a absolutní absence jakýchkoliv svobod, jimiž by měl každý jedinec disponovat. Ať už se jedná

o svobodu slova, vyznání, sexuální orientace, právo zvolit si, jak chceme nakládat s naším tělem, komu věnujeme své srdce, zda si žena ponechá dítě, které zraje v chrámu jejího vlastního těla...

Lidská svoboda by měla být posvátná a nedotknutelná. Měla by být tím, co každý z nás střeží vlastním srdcem a neskrývá za prázdná prohlášení, za radikální hesla, jimiž se ohání na přelidněných náměstích s transparenty v rukou. Svoboda by měla vyjadřovat životní postoj, měla by být cestou a ne cílem, skutečností, nepopíratelnou a absolutní pravdou, v jejímž jméně bychom měli konat. Měla by být krédem našeho života.

Jenže existují mnozí, kteří hranice svých svobod rozšiřují na úkor druhých a nezajímá je, že i práva jedince mají své meze. Právě tyto hranice jsou zásadní pro soužití všech lidských bytostí, veškerého tvorstva na této planetě, jež nám štědře poskytuje domov a útočiště, ačkoliv my jí, stejně jako sobě navzájem, člověk člověku, každým dnem více ubližujeme a hloubíme rány, které jsme nezodpovědně způsobili.

Svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého. To pro mě znamená být svobodná. Žít život, který jsem si zvolila. V těle, které vypadá tak, jak chci, obléká se dle svých přání a potřeb, s kůží čistou jako prázdné plátno či ozdobenou šperky z inkoustu. Toužím po svobodě nejen těla, ale i mysli. Chci žít s hlavou vztyčenou, zbavenou veškerých svazujících a otrávených myšlenek, diktujících mi, jak mám žít, pochybujících o mé vlastní dostatečnosti.

Protože já jsem já. Měla jsem to štěstí, že mi při narození byl svěřen drahocenný poklad svobody a sudičky mi do úst vložily onu stříbrnou lžičku, privilegium žít ve svobodném státě, založeném na demokratických principech. V zemi, jejíž nezávislost za mě vybojovali jiní a já jim za to budu nadosmrti vděčná. Za svůj život děkuji všem, kteří mnoho let usilovali o rovnost, těm, kteří se nevzdali a věřili v ideál humanity a lidské svobody, bez ohledu na to, co je prosazení této myšlenky stálo. Ano, moje práva byla vykoupena životy jiných. Jsem si toho vědoma. Proto chci využít svou svobodu a rozzářit nejen svou hvězdu, ale hlavně rozsvítit i ty, jejichž patroni nemají hlas dostatečně zvučný, jimž nebyla do vínku dána výsada svobody.

Chci víc. Víc spravedlnosti, víc svobody, víc života. Více šťastných osudů, více zářících hvězd.

A co vy? Připojíte se a pomůžete mi rozsvítit oblohu?